

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ (1989)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ
ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»,
15310 Αγία Παρασκευή Αττικής
Τηλ: 210 6503556, fax: 210 6511767
e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr

Θέμα: Αναδιάρθρωση του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»

Το ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών Δημοκρίτου θα ήθελε να μεταφέρει τις θέσεις της ερευνητικής κοινότητας του «Δ», σχετικά με το προτεινόμενο σχέδιο του ΥΠΔΒΜΘ που είναι σε διαβούλευση για την Φάση Α της Αναδιάρθρωση των Ερευνητικών Κέντρων.

Η επιστημονική έρευνα αποτελεί βασικό μοχλό κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ανάπτυξης. Πιθανώς περισσότερο από κάθε άλλο τομέα δραστηριοτήτων, η έρευνα βιώνει μια συνεχή εξέλιξη λόγω όχι μόνο της καθημερινής επιστημονικής προόδου και της συνεχούς αναβάθμισης των γνώσεων αλλά και της δυναμικής και ουσιαστικής προσαρμογής που οφείλει να επιδείξει στις κοινωνικό-οικονομικές αλλαγές. Από την ίδια τη φύση των δραστηριοτήτων της, η ερευνητική κοινότητα παραμένει «ανοιχτή» και γνωρίζει πως να προσαρμόζεται σε πολλές μορφές μετασχηματισμών στο επίπεδο τόσο του αντικειμένου της όσο και του εργασιακού της περιβάλλοντος.

Η άμεση ανταπόκριση των ερευνητών σε οποιοδήποτε μεταρρυθμιστικό έργο του πλαισίου λειτουργίας του ερευνητικού ιστού κρίνεται απαραίτητη και θα πρέπει να είναι ουσιαστική. Προσφέρει την βασική δημοκρατική πράξη μέσα και μέσω της οποίας διαμορφώνονται απόψεις, ιδέες και προτάσεις που οδηγούν σε ρεαλιστικές και παραγωγικές μεταρρυθμίσεις. Για την αποτελεσματική και καταλυτική συμμετοχή της πρέπει πρώτα η ερευνητική κοινότητα να αντιληφθεί με σαφήνεια το όραμα και τους στόχους που εμπνέουν ένα τέτοιο έργο και στη συνέχεια να δημιουργηθεί το βασικό και απαραίτητο πλαίσιο αλληλεπίδρασης εποπτικών αρχών και εποπτευόμενων φορέων.

Ο Σύλλογος Ερευνητών του Δημόκριτου (ΣΕΔ) δυστυχώς θεωρεί ότι μια τέτοια συμμετοχή δεν πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερα λόγω όχι μόνο της προφανούς έλλειψης οράματος και του απροσδιόριστου χαρακτήρα των δηλωμένων στόχων της πρότασης αναδιάρθρωσης των ερευνητικών κέντρων αλλά λόγω επίσης της προχειρότητας της διαδικασίας αλληλεπίδρασης με τους εποπτευόμενους φορείς.

Δυστυχώς δεν αποτελεί έκπληξη ότι για μία ακόμη φορά η αναδιάρθρωση του ερευνητικού ιστού της Χώρας περιορίζεται στους ερευνητικούς φορείς που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ, ενώ άλλοι είναι και πάλι στο «απυρόβλητο». Επιπλέον θα πρέπει να τονιστεί ότι τα κριτήρια και η σκοπιμότητα του όλου εγχειρήματος

(Φάση Α αλλά κυρίως Φάση Β) δυστυχώς και πάλι παραμένουν ασαφή και ως επί το πλείστον άγνωστα στην ερευνητική κοινότητα.

Η ερευνητική κοινότητα του «Δ» έχει εκφραστεί πολλάκις θετικά στην ορθολογική προσέγγιση της βέλτιστης διάταξης του Ερευνητικού Ιστού, μέσα από ουσιαστική και όχι προσχηματική διαβούλευση. Έχει επανειλημμένα τονίσει με επιστολές προς την πολιτική ηγεσία του ΥΠΔΒΜΘ ότι η αναδιάρθρωση θα πρέπει να έχει ως στόχο την ανάπτυξη της Έρευνας και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς της και της επίδρασής της στην Ελληνική κοινωνία.

Ιδιαιτέρως θα πρέπει να τονιστεί ότι η ερευνητική κοινότητα του «Δ» εκπροσωπώντας το μεγαλύτερο Ερευνητικό Κέντρο της Χώρας (170 ερευνητές) πιέστηκε να καταλήξει σε άμεσες προτάσεις για την ολική αναθεώρηση της υπάρχουσας δομής του «Δ» σε μηδενικό χρόνο, μιας δομής που είχε διαμορφωθεί ως καταστάλαγμα προσπαθειών και εμπειρίας σε βάθος χρόνου.

Αναγνωρίζοντας όμως ότι η έρευνα αποτελεί δυναμικό χώρο και μετά από αρκετά χρόνια ύπαρξης συγκεκριμένων δομών είναι ανάγκη να προχωρήσουμε σε αναδιάρθρωση για τη βέλτιστη αξιοποίηση του ερευνητικού δυναμικού, μέσα από γενικές συνελεύσεις και ολομέλειες Ινστιτούτων, εκφράσθηκαν οι θέσεις των ερευνητών του «Δ» και διαμορφώθηκε η πρόταση για τη δημιουργία 6 νέων Ινστιτούτων (από τα 8 υπάρχοντα). Η πρόταση δημιουργίας των 6 νέων Ινστιτούτων αποτέλεσε τη μόνη εναλλακτική, σε σχέση με την υπάρχουσα δομή των 8 Ινστιτούτων, που συγκέντρωσε την πλειοψηφία των ερευνητών του «Δ» και συμφωνήθηκε και σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου του «Δ».

Το ΔΣ του ΣΕΔ επιχειρηματολόγησε σχετικά με το ότι η διαβούλευση για την αναδιάρθρωση του «Δ» θα πρέπει κυρίως να βασιστεί στον επαναπροσδιορισμό των στόχων των νέων Ινστιτούτων και του «Δ» με βάση τα διεθνή δεδομένα και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας. Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των παραπάνω στόχων αποτελεί η ελεύθερη δυνατότητα επιλογής Ινστιτούτου εκ μέρους των ερευνητών. Επιπλέον τονίστηκε ότι η όποια διαδικασία με κύριο στόχο τον κατακερματισμό συγκεκριμένων ή και μεταφορά ολόκληρων Ινστιτούτων για τη δημιουργία των νέων δομών θα εκφυλίσει τους στόχους και θα οδηγήσει στο διχασμό της ερευνητικής κοινότητας, η οποία θα πρέπει να είναι σύμμαχος.

Δυστυχώς η ερευνητική κοινότητα του «Δ» διαπίστωσε ότι μια τέτοια πρόταση δεν εισακούστηκε από τις εποπτικές αρχές που προφανώς με αδιαφανείς διαδικασίες και επηρεασμένες ίσως από μεμονωμένες προτάσεις, προτείνουν την δημιουργία 5 Ινστιτούτων, μεταξύ αυτών και ενός υπέρ-Ινστιτούτου ετερογενών δραστηριοτήτων που προκύπτει από τη συγχώνευση τριών σημερινών Ινστιτούτων (Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών, Ινστιτούτο Φυσικοχημείας, Ινστιτούτο Μικροηλεκτρονικής). Είναι προφανές ότι για λόγους διοίκησης, οργάνωσης δραστηριοτήτων και ιδιαιτερότητας ερευνητικών πεδίων ένα τέτοιο Ινστιτούτο που συγκεντρώνει πάνω από 70 ερευνητές (πάνω από 40% του ερευνητικού προσωπικού του «Δ»!) δεν θα μπορέσει να λειτουργήσει αποδοτικά και δεν θα είναι σε θέση να διατηρήσει το επίπεδο των παραγωγικών αποτελεσμάτων καθώς και των εθνικών και διεθνών επιτευγμάτων

που σημαδεύουν μέχρι σήμερα την ιστορία του «Δ», όπως αποτυπώνεται σε όλες τις αξιολογήσεις (1995, 2000 και 2005) αλλά και στην πρόσφατη έκθεση της RAND.

Αξιοσημείωτο είναι ότι στην εισαγωγή της πρότασης για την αναδιάρθρωση του «Δ» το Υπουργείο αναφέρει ότι: «Το ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» αποτελεί σημείο αναφοράς ως προς την πολυκλαδικότητα των επιστημονικών περιοχών που συνυπάρχουν στον ίδιο χώρο, ενώ από πλευράς επιστημονικής δραστηριότητας κατατάσσεται μεταξύ των πρώτων Ερευνητικών Κέντρων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παρουσιάζοντας σημαντική προσφορά σε επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα καθώς και στον τομέα της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης».

Είναι πράγματι εύλογο το ερώτημα γιατί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου παρακάμπτοντας και την ανιδιοτελή συμμετοχή της ερευνητικής κοινότητας του «Δ» στη διαμόρφωση του νέου οράματος για την Έρευνα και την Καινοτομία με προτάσεις και επιχειρήματα, σε αντίθεση με άλλα Ερευνητικά Κέντρα, επιφυλάσσει τη δραστική συρρίκνωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΕΚΕΦΕ «Δ»;

Είναι προφανές ότι οποιαδήποτε προσπάθεια από το Υπουργείο για αναδιάρθρωση του «Δ» που δεν είναι αντάξια της ιστορίας και της ερευνητικής παράδοσης του «Δημόκριτου» και θα θέσει σε κίνδυνο τη υπόσταση του Κέντρου στο άμεσο μέλλον δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από την ερευνητική κοινότητα του «Δ».

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Δ.

Η Πρόεδρος

M. Κωνσταντοπούλου

Ο Γεν. Γραμματέας

N. Γλέζος

